

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΝΑΥΠΑΚΤΙΑΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
Η Ευρώπη επενδύει στις αγροτικές περιοχές

CLLD/LEADER

ΠΤΑΑ 2014-2020

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Έργο : «ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΠΕΖΟΠΟΡΙΚΩΝ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ Δ.Ε. ΑΠΟΔΟΤΙΑΣ»

Α. ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

1. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

Με την παρούσα μελέτη με τίτλο **«ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΠΕΖΟΠΟΡΙΚΩΝ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ Δ.Ε. ΑΠΟΔΟΤΙΑΣ»** επανασυντάσσεται η υπ. αρ. 39/2018 μελέτη της Υπηρεσίας έπειτα από την υπ. αρ. 04/2023 Απόφαση της Εκτελεστικής επιτροπής του Δήμου Ναυπακτίας, η οποία έλαβε υπόψη της αφενός την διάλυση της εργολαβικής σύμβασης του έργου, αλλά και την επικείμενη (έως 30/11/2023) λήψη προέγκρισης επαναδημοπράτησης του έργου από τον φορέα χρηματοδότησης σύμφωνα με τους διαχειριστές αυτής. Επομένως εκτελώντας την ανωτέρω Απόφαση, με την παρούσα γίνεται **τροποποίηση της πρότασης αποκλειστικά και μόνο με την αφαίρεση της κατασκευής του δικτύου θέρμανσης των μονοπατιών.**

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Η παρούσα τροποποίηση της τεχνικής περιγραφής συνοδεύει τη μελέτη με τίτλο **«ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΠΕΖΟΠΟΡΙΚΩΝ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ Δ.Ε. ΑΠΟΔΟΤΙΑΣ»**, η οποία αφορά την εκτέλεση έργων βελτίωσης και εκσυγχρονισμού υφιστάμενων πεζοπορικών διαδρομών εντός οικισμών στην Δημοτικής Ενότητας Αποδοτίας του Δήμου Ναυπακτίας.

Στόχος είναι, η ανάδειξη και αναβάθμιση των οικισμών στη Δ.Ε. Αποδοτίας, μέσω μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης όπου θα υποδειχθούν παρεμβάσεις σύμφωνα με τις οποίες θα βελτιωθεί η τουριστική ελκυστικότητα της περιοχής, θα ενισχυθεί ο εναλλακτικός τουρισμός και γενικά η επισκεψιμότητα των οικισμών, έτσι ώστε να καταστήσουν τους οικισμούς πόλο έλξης των επισκεπτών και να αναβαθμίσουν την ποιότητα ζωής των κατοίκων τους.

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΧΩΡΟΥ

Η Ορεινή Ναυπακτία στην Δ.Ε. Αποδοτίας είναι μια περιοχή εξαιρετικής τοπικής αρχιτεκτονικής κληρονομιάς με ιδιαίτερο φυσικό κάλος, με ιστορικά ξωκλήσια και μοναστήρια (ιστορικό μοναστήρι της Παναγίας στην Αμπελακίωτισσα χτισμένο τον 15ο αιώνα, το Βυζαντινό μοναστήρι της Βαρνάκοβας), λαογραφικά μουσεία, πέτρινες κρήνες και πέτρινα γεφύρια δείγματα τοπικής αρχιτεκτονικής, πεζοπορικές, ποδηλατικές σηματοδοτημένες διαδρομές καθώς και δασικούς δρόμους για ποδήλατο βουνού και off-road 4X4. Επίσης με πλήθος παραδοσιακών εκδηλώσεων στα πλαίσια της πολιτιστικής προβολής των οικισμών. Οι υφιστάμενες επιστρώσεις των υφιστάμενων διαδρομών, που έγιναν σε διαφορετικές χρονικές περιόδους, με ό,τι διαθέσιμα υλικά υπήρχαν ανά διαστήματα, έγιναν χωρίς να λαμβάνεται υπ' όψιν η διατήρηση της ομοιομορφίας και κατ' επέκταση η διατήρηση της παραδοσιακότητας του οικισμού.

Η σημερινή κατάσταση της περιοχής επέμβασης χρίζει αισθητικής βελτίωσης έτσι ώστε να βοηθήσει τον κάθε οικισμό να εξυπηρετήσει τις νέες ανάγκες που έχουν προκύψει – και που συνεχώς αυξάνονται.

ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Η **περιοχή παρέμβασης**, περιλαμβάνει:

- **Εκσυγχρονισμό των υφιστάμενων εντός οικισμών πεζοπορικών διαδρομών με βελτίωση τους μέσω διαμορφώσεων, επιστρώσεων, αλλά και φωτισμό ώστε η διέλευση των πεζών να πραγματοποιείται χωρίς προβλήματα κατά τους χειμερινούς μήνες.**

Οι **βασικές κατευθύνσεις της μελέτης** είναι η αισθητική και λειτουργική αναβάθμιση των οικισμών, η βελτίωση της ελκυστικότητάς τους με στόχο την τουριστική προβολή τους και έχουν ως αφετηρία το σεβασμό στο δομημένο περιβάλλον και την προσπάθεια διακριτικής ένταξης των νέων επεμβάσεων στους υπάρχοντες κοινόχρηστους χώρους.

2. ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Οι νέες παρεμβάσεις, που έχουν στόχο την ανάδειξη των κοινόχρηστων χώρων των οικισμών, και **η βελτίωση των δημόσιων κοινόχρηστων υποδομών (πεζοπορικές διαδρομές) που κρίνονται απαραίτητες για την αύξηση της προσβασιμότητας σε επισκέψιμους χώρους.** Αφορούν επιστρώσεις και φωτισμό των υφιστάμενων πεζοπορικών διαδρομών εντός οικισμού με σκοπό να αναδείξουν την περιοχή και να διαμορφώσουν ένα δίκτυο προσβάσιμο κατά τους χειμερινούς μήνες αφού προσφέρει την καλύτερη και ασφαλέστερη διέλευση πεζών.

Το δίκτυο επέμβασης των πεζοπορικών διαδρομών περιλαμβάνει διαδρομές που θα αναδείξουν χώρους και θα ενώνουν αυλές, γειτονιές, παραδοσιακές πέτρινες κρήνες με την πλατεία, την εκκλησία, με τους ξενώνες, με τα παραδοσιακά ταβερνάκια, με τη μικρή αγορά και με κεντρικούς εμπορικούς δρόμους ιδιαίτερης πολιτιστικής και αρχιτεκτονικής αξίας. Όλα τα μονοπάτια – πεζοπορικές διαδρομές ξεκινούν από το κέντρο των οικισμών και οδηγούν σε ιστορικά μοναστήρια, πέτρινες κρήνες, αθλητικούς χώρους, εκκλησίες, παραδοσιακούς ξενώνες, καφενεία παντοπωλεία και σε κεντρικούς εμπορικούς δρόμους. Στην συνέχεια ενώνονται με τα υφιστάμενα σηματοδοτημένα μονοπάτια πεζοπορικά και ποδηλατικά που σε οδηγούν σε διαδρομές δασικές αλλά και σε γειτονικούς οικισμούς και παραδοσιακά πέτρινα γεφύρια.

Οι επιστρώσεις των χώρων, γίνονται με φυσικά υλικά σε ίδιες ή συνδυαστικές αποχρώσεις, σε διαφορετικά μεγέθη και μορφή, που τοποθετούνται σε συνδυασμούς, σύμφωνα με τα σχέδια της μελέτης και της υποδείξεις της Υπηρεσίας.

Ειδικότερα να αναφέρουμε σε ότι αφορά τις οικοδομικές εργασίες για τις περιοχές επέμβασης, όπως αυτές φαίνονται στα σχέδια, γίνεται νέα πλακόστρωση με ακανόνιστες πλάκες πάχους 5εκ. η οποία πλακόστρωση στα όρια της με τις ιδιοκτησίες οριοθετείται με ορθογωνισμένες πέτρες πλάτους 0,40εκ. Πριν όμως από όλες τις αναφερόμενες εργασίες πλακόστρωσης έχουν προηγηθεί η τσιμεντόστρωση με οπλισμένο σκυρόδεμα C16/20 πάχους 15εκ. με πλέγμα T131 και κάτω από αυτή γίνεται έχει συμπυκνωθεί υλικό βάσης. Η αναφερόμενες εργασίες προετοιμασίας πλακόστρωσης δεν απαιτείται να γίνουν σε περιπτώσεις που υφίσταται ήδη η οδός τσιμεντοστρωμένη. Παρά ταύτα σε περιπτώσεις που (κατά την κρίση της Υπηρεσίας) τσιμεντοστρωμένα τμήματα οδών που βρίσκονται σε συνθήκες μεγάλης αποσάρθρωσης, θα αποξηλώνονται και θα υλοποιείται νέα τσιμεντόστρωση για να πλακοστρωθούν όπως ανωτέρω. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί ώστε η απορροή των ομβρίων να γίνεται κεντρικά στο σώμα της οδού με κατάλληλες επικλίσεις που θα δοθούν στην επιφάνεια της ώστε τα όμβρια με ασφάλεια να οδηγηθούν στις θέσεις των εγκάρσιων στην οδό σχαρών απορροής και από εκεί μέσω αγωγών Φ110 στις θέσεις αποροής. Στο σημείο αυτό επισημαίνουμε ότι υφιστάμενες τάφροι απορροής ομβρίων (ή ρείθρα) στα όρια των οδών παραμένουν ως έχουν. Στις θέσεις δε που υφίστανται σκαλοπάτια γίνεται προσεκτική αφαίρεση των κατεστραμμένων τεμαχίων και του υλικού στερέωσης τους και στερεώνονται με σκυρόδεμα νέα πέτρινα τεμάχια στην θέση τους.

Η τελική επιλογή των υλικών καθώς και των τελικών διαστάσεων των πλακών και του σχεδίου των επιστρώσεων γίνεται πάντοτε μετά την κατασκευή δείγματος, την πιστοποίηση των τεχνικών τους χαρακτηριστικών και μετά την έγκριση τους από την Επιβλέπουσα Υπηρεσία και την Δημοτική Αρχή .

Οι επεμβάσεις που θα γίνουν θα είναι υποταγμένες στο τοπίο της περιοχής. Κατά μήκος των διαδρομών θα γίνουν κατάλληλες επεμβάσεις έτσι ώστε να αναδειχθούν αισθητικά. Θα απομακρυνθούν οποιαδήποτε ξένα υλικά μειώνουν την αισθητική αξία του χώρου.

Οι διαδρομές που συνθέτουν το δίκτυο των υφιστάμενων πεζοπορικών διαδρομών αποτελούν τους παλιούς δρόμους επικοινωνίας μεταξύ αυλών, γειτονιών, παραδοσιακών πέτρινων κρηνών, με την πλατεία, με την εκκλησία, με τους ξενώνες, με τα παραδοσιακά ταβερνάκια, με τη μικρή αγορά και με κεντρικούς εμπορικούς δρόμους της περιοχής.

Οι διαδρομές αναδεικνύουν τους δρόμους επικοινωνίας και μέσα από αυτήν ο περιπατητής και επισκέπτης της περιοχής γνωρίζει και έρχεται σε επαφή με το οικιστικό και ανθρωπογενές περιβάλλον του χθες και του σήμερα. Αυτό επιτυγχάνεται με την αξιοποίηση των διαδρομών και την προβολή και ανάδειξη των εγκαταστάσεων και αρχιτεκτονικών συνόλων από τα οποία διέρχονται (κρήνες, αθλητικά κέντρα, σχολεία, εκκλησίες, παραδοσιακά κέντρα, γεφύρια κλπ) και ενημερώνεται ο επισκέπτης για την ιστορία, τον πολιτισμό και το φυσικό περιβάλλον της περιοχής.

Στόχος επομένως είναι η ένταξη και ενσωμάτωση των διαδρομών στο οικιστικό και ανθρωπογενές περιβάλλον της περιοχής και μέσα από αυτήν μια περισσότερο ουσιαστική και γόνιμη επαφή του επισκέπτη με την περιοχή.

Τα προτεινόμενα σχετικά έργα για το σκοπό αυτό δεν θα είναι ογκώδη και θα κατασκευάζονται από παραδοσιακά υλικά (ξύλο-πέτρα) που προσαρμόζονται έτσι καλύτερα στο περιβάλλον και δεν αλλοιώνουν την αισθητική αξία του τοπίου.

Οι κατασκευές τις οποίες προτείνουμε στους χώρους επέμβασης για να εξασφαλίζουν άνετο και πολιτισμένο περιβάλλον στους επισκέπτες θα πρέπει:

- α) να είναι προσαρμοσμένες στο περιβάλλον,
- β) να χαρακτηρίζονται από σεβασμό και εξασφάλιση της ιστορικής ταυτότητας
- γ) να προσαρμόζονται στον περιβάλλον χώρο, στα μορφολογικά και κατασκευαστικά χαρακτηριστικά του τοπίου, προκειμένου να αναβαθμιστεί η διαχρονικότητά τους.
- δ) να είναι πρακτικές και ασφαλείς για να μπορούν να χρησιμοποιούνται εύκολα.

Οι διαδρομές επέμβασης που επιλέχθηκαν παρουσιάζουν μεγαλύτερο ενδιαφέρον από την πλευρά της αισθητικής αξίας, ενώνουν ιστορικά, αρχιτεκτονικά, πολιτιστικά, και φυσικά σημεία ενδιαφέροντος και διαμορφώνουν διαδρομές διάσχισης ή κυκλικές εντός των οικισμών.

Η περιοχή μελέτης για τη διαμόρφωση δικτύου πεζοπορικών διαδρομών στην Ορεινή Ναυπακτία προσδιορίζεται από τα χωριά Άνω Χώρα ως κέντρο, Κάτω Χώρα και Αμπελακιώτισσα.

Οι πεζοπορικές διαδρομές, που θα εκσυγχρονιστούν με την επέμβαση αυτής της μελέτης, εντός ορίων οικισμών θα επικοινωνούν με υφιστάμενες εκτός ορίων σηματοδοτημένες πεζοπορικές – ποδηλατικές διαδρομές που διατρέχεται από πλήθος χωμάτινων δασικών δρόμων και η πλειοψηφία αυτών παρουσιάζει ενδιαφέρον για ποδηλατικές διαδρομές αντοχής (cross country), ορεινής ποδηλασίας (down hill) και διαδρομές πεζοπορίας.

Οι εκτός ορίων μελέτης ποδηλατικές διαδρομές που θα επικοινωνούν με την περιοχή επέμβασης, διέρχονται από υπάρχοντες δασικούς δρόμους, ασφαλτοστρωμένους ή χωμάτινους και μονόπατια. Και ενδεικτικά είναι οι ακόλουθες:

- 1. ΑΝΩ ΧΩΡΑ – ΓΕΦΥΡΙ ΚΑΚΑΒΟΥ – ΑΜΠΕΛΑΚΙΩΤΙΣΣΑ (ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ).
- 2. ΑΝΩ ΧΩΡΑ - ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ (ΚΥΚΛΟΣ ΣΥΡΤΑΣ)
- 3. ΔΑΣΙΚΟΣ ΔΡΟΜΟΣ (ΑΓ. ΙΩΑΝΝΗΣ - ΠΕΡΑ ΑΝΑΘΕΜΑ) - ΑΝΩ ΧΩΡΑ (ΞΑΝΘΙΑ ΑΛΕΠΟΥ)
- 4. ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ – ΘΕΣΗ ΣΚΟΤΩΜΕΝΟΣ
- 5. ΑΝΩ ΧΩΡΑ - ΚΑΤΩ ΧΩΡΑ
- 6. ΚΑΤΑΡΡΑΚΤΗΣ ΤΣΟΥΡΝΑ - ΑΝΩ ΧΩΡΑ
- 7. ΚΑΤΩ ΧΩΡΑ - ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ – ΘΕΣΗ ΣΚΟΤΩΜΕΝΟΣ
- 8. ΚΑΤΩ ΧΩΡΑ - ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
- 9. ΚΑΤΩ ΧΩΡΑ - ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΔΑ
- 10. ΠΡΟΦΗΤΗΣ ΗΛΙΑΣ - ΚΑΚΚΑΒΟΣ - ΑΝΩ ΧΩΡΑ

3. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΜΕΛΕΤΗΣ

Σκοπός αυτής της μελέτης είναι η οργανωμένη διαμόρφωση δικτύου πεζοπορικών διαδρομών στην περιοχή της Ορεινής Ναυπακτίας, ώστε να γίνει περισσότερο ελκυστικό στους περιπατητές - περιηγητές. Η οργάνωση θα γίνει με τέτοιο τρόπο ώστε να διευκολύνονται μερικές απλές δραστηριότητες αναψυχής όπως πεζοπορία, ξεκούραση και ανάδειξη της φύσης των χώρων, των κτιρίων και του τοπίου κ.τ.λ., με γνώμονα την αισθητική βελτίωση του τοπίου και της επισκεψιμότητας.

Οι προβλεπόμενες παρεμβάσεις και η όλη οργάνωση και συνένωση των πεζοπορικών διαδρομών εναρμονίζονται με τις γενικότερες κατευθύνσεις και προβλεπόμενες δράσεις του Δήμου Ναυπακτίας για την προώθηση εναλλακτικών μορφών τουρισμού και ιδιαίτερα της ορεινής ποδηλασίας.

Στο σκεπτικό της οργάνωσης των πεζοπορικών διαδρομών ήταν πρώτον να συνθέσει τις μεμονωμένες ως τώρα προσπάθειες ανάδειξης των διαδρομών, και δεύτερον να αποτελέσει τη βάση για τη δημιουργία ενός συνολικού δικτύου πεζοπορικών επιστρωμένων, ασφαλή και με κατάλληλο φωτισμό διαδρομών στην ορεινή Ναυπακτία, σύμφωνα με το πρόγραμμα που έχει σχεδιάσει ο Δήμος Ναυπακτίας για την ανάπτυξη των υποδομών αναψυχής ενώνοντας τους οικισμούς και τα σημεία ενδιαφέροντος που την αποτελούν.

Η ανάδειξη και η προβολή των πεζοπορικών - ποδηλατικών διαδρομών, των ιστορικών, θρησκευτικών και αρχιτεκτονικών στοιχείων, των οικιστικών συνόλων και του περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος και κάλλους της περιοχής μελέτης, αποτελούν βασική

παράμετρο της μελέτης αυτής στο πλαίσιο της δημιουργίας των προϋποθέσεων μιας ήπιας τουριστικής ανάπτυξης στην ευρύτερη περιοχή της Ορεινής Ναυπακτίας. Παράλληλη επιδίωξη της σχεδιαζόμενης παρέμβασης είναι η προσέλκυση επισκεπτών και η αύξηση της τουριστικής κίνησης στα χωριά και τους οικισμούς της περιοχής μελέτης διατηρώντας τους καθαρούς.

Σημειώνεται ότι με την υλοποίηση της προτεινόμενης δράσης αναμένεται να στηριχθούν και να ενισχυθούν οι υποδομές εξυπηρέτησης των επισκεπτών στη περιοχή.

Τόσο η οργάνωση και οι προτεινόμενες επεμβάσεις όσο και η υλοποίηση τους προτείνεται να γίνουν με βάση τις αρχές της αρχιτεκτονικής του τοπίου, του βαθμού αντοχής του φυσικού πόρου για αναψυχή και γενικότερα στα πλαίσια της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος.

Η σκοπιμότητα των προτεινόμενων από την μελέτη επεμβάσεων είναι η βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής και της τουριστικής ικανότητας, η βελτίωση των δημόσιων κοινόχρηστων υποδομών (πεζοπορικές διαδρομές) που κρίνονται απαραίτητες για την αύξηση της προσβασιμότητας σε επισκέψιμους χώρους, με την κατασκευή κατάλληλων διαμορφώσεων που θα εντάσσονται αρμονικά στην αισθητική του οικισμού.

Οι προτεινόμενες παρεμβάσεις στο σύνολό τους έχουν αναπτυξιακό χαρακτήρα και προετοιμάζουν τους οικισμούς να δεχθούν και να εξυπηρετήσουν την αυξανόμενη ανάγκη για υποδομές που θα ικανοποιούν τις απαιτήσεις ενός αναγνωρίσιμου τουριστικού προορισμού, αλλά και ενός παραδοσιακού χώρου.

Ναύπακτος 21 / 11 / 2023

Ο Τεχνικός

Μουρούτογλου Κων/νος

Πολιτικός Μηχανικός Π.Ε.

Ναύπακτος 21 / 11 / 2023

Η Προϊσταμένη Τμήματος
Μελετών & Τεχνικών Έργων

Λαμπρινή Σερεμέτη

Πολιτικός Μηχανικός Π.Ε.

Ναύπακτος 21 / 11 / 2023

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Η Διευθύντρια

Δ/σης Τεχνικών Υπηρεσιών

Λαμπρινή Σερεμέτη

Πολιτικός Μηχανικός Π.Ε.

